

rea propunerilor făcute de Lukacs, ar fi fost în contradicție cu formele parlamentare, de oarece portofoliile cele mai importante ar fi fost încredințate unor politicieni, cari nu fac parte din parlament. Acest fapt ar fi fost un motiv pentru critica rău-voitoare, care ar fi putut spune cu drept cuvânt, că acel guvern nu este de cât un amalgam de elemente vechi liberale, de 67-iști și de kossutiști.

Această neîncredere vădită a Maj. Sale exclude participarea membrilor kossuthiști ai cabinetului demisionat la formarea noului cabinet, căci prezența bărbaților de încredere ar da loc la diferențe și ar produce neîncredere între membrii cabinetului.

În ce privește reforma electorală, Kossuth a spus că ea este înscrisă de 40 de ani în programul partidului, care și acum ar fi gata s'o realizeze și care în totdeauna a cerut să se accelereze introducerea acestei reforme. Dacă ar veni acum un bărbat de încredere al Maj. Sale spre a realiza acest mare ideal al partidului independent, el de sigur nu va face reforma în conformitate cu principiile acestui partid și introducerea votului universal nu se va putea înscris în istoria partidului, cu toate că acest partid are ambițiunea ca introducerea votului universal să fie legată de numele lui și națiunea să se bucure de această binefacere grație muncii depuse de partidul kossuthist.

Discursul lui Kossuth a fost acoperit de aplauze.

Kossuth a cetit apoi hotărârea luată de comitetul executiv și a cerut să nu se ia în discuție propunerea lui Lukacs, ci să se declare în unanimitate că partidul se asociază la hotărârea comitetului executiv, probând astfel că partidul independent își menține drepturile și principiile lui.

Conferința a acceptat moțiunea lui Kossuth cu unanimitate de voturi.

Deputatul Hollo a strigat: »Trăiască Kossuth! Noi nu mai avem nimic la ordinea zilei, deci putem închide ședința«.

O voce: »Trăiască banca independentă!«

Kossuth: »Pentru a doua oară aud aceste cuvinte. Țin să răspund d-lui deputat, care le-a pronunțat, că nimeni din această cameră n'a luptat atât de mult ca mine pentru banca independentă«.

După aceasta ședința s'a închis.

lată moțiunea votată de comitetul executiv al partidului independent și aprobată și de conferința partidului:

»Partidul independent și 48-ist a primit pe delegatul Monarhului cu înaltă considerațiune și în urma acestei înalte considerațiuni a supus unei serioase debateri propunerea prezentată de consilierul intim Dr. de Lukacs. Partidul este însă constrâns să declare, că nu poate accepta această propunere drept bază pentru tratări în viitor, fiindcă ar sta în contradicție cu principiile parlamentarismului, dacă dintr'un guvern responsabil și constituțional ar face parte anumiți bărbați de încredere, designați de Maj. Sa, deoarece acești membrii s'ar bucura de o mai mare încredere din partea Maj. Sale, decât membrii numiți din rândurile majorității parlamentare. Prin aceasta

s'ar influența principiul responsabilității egale. Mai departe nu se poate găsi în propozițiunile prezentate considerarea corăspunzătoare a dorințelor juste ale majorității parlamentare. În ce privește însă punctul de vedere principiar al guvernului, am căuta zadarnic în propunerile aceste un astfel de principiu, prin a cărui realizare partidul ar face un progres«.

Audiența lui Dr. Lukacs. Alaltăieri seara fostul ministru Lukacs a plecat la Viena pentru a raporta Maj. Sale despre rezultatul demersurilor sale. Eri a fost primit în audiență. După informațiunile ziarelor din Budapesta Maj. Sa a invitat pe Lukacs să mai stea câteva zile în Viena. Se crede că mâne sau poimâne Maj. Sa își va spune cuvântul hotărâtor.

Din senatul italian. Senatul italian a discutat alaltăieri bugetul ministeriului de externe. Cu aceasta ocaziune senatorul de San Martino și-a exprimat convingerea, că nici odată ca acum tripla alianță n'a fost o garanție de pace în Europa și o siguranță pentru Italia. Această alianță nu înlătură prietenia Italiei pentru Franța. A mai spus că politica externă a Italiei a fost cuminte și prudentă, și nici un om politic priceput n'ar fi putut să urmeze o altă cale față de recente evenimente politice.

Cine va fi succesorul cancelarului Bülow. În culoarele camerei germane s'a vorbit, că succesorul cancelarului Bülow va fi Bethmann Hollweg, actualul secretar general al ministeriului de interne, fost coleg de studii al împăratului Wilhelm la universitatea din Bonn. Hollweg este conservator, însă nu reacționar.

† Dr. Aurel Mureșianu.

Condolențele.

(Urmare.)

Dela „Institutul Modern“ din orașul Caracal primim cu data de 14 Iunie v. 1909 următoarea scrisoare:

Onor. redacțiuni »Gazeta Transilvaniei« Brașov.

Un grup de 20 de elevi ale »Institutului Modern« din Caracal, România, sub conducerea subsemnatei, ca încheiere a excursiunii ce a întreprins pe valea Prahovei în zilele 22—26 April a.c., vizitând orașul Brașov, a avut fericirea să cetească pe frontispiciul redacțiunii, numele »Gazeta Transilvaniei«, în piața orașului, a cărei direcțiune o avea, atunci, valorosul defunct de astăzi, Dr. Aurel Mureșianu, nepotul bardului redeșteptării dela 1848.

Lipsindu-i timpul, grupul de elevi, regretă și astăzi că n'a vizitat localul redacțiunii Gazetei, care a adăpostit pe marele Român, Dr. Aurel Mureșianu.

A 2-a zi, grupul de excursioniste române, a vizitat mormântul în veci neperi-

torului Andrei Mureșianu, unchiul Ilustrului decedat de astăzi, peste care a depus flori naturale de primăvară, semnul adâncii neuitări și venerațiuni, de care sunt animate elevele, atunci și acum.

Astăzi, aflând din gazete, că Dr. Aurel Mureșianu e înmormântat în apropierea poetului redeșteptării naționale, Andrei Mureșianu, amintiri pioase ne străbat.

Parfumul florilor depuse de eleve, în ziua de 26 April a. c., nu e încă risipit de pe mormântul lui Andrei Mureșianu, care va pluti și peste lăcașul de odihnă nemuritoare a lui Aurel Mureșianu.

Grupul de eleve excursioniste, împreună cu subsemnata, trimit un adânc și trist suspin pentru pierderea aceluia, care a fost pentru întreaga românie în veci marele Aurel Mureșianu, purtătorul de mai bine de 3 decenii de ani a condeiului de slove nobile a scumpei noastre limbi românești.

Directoarea „Institutului Modern“ din Caracal:
Sabina Negreanu.

Ilia-mureșiană Consternați și sguđuți până în adâncul inimii de irremediabilă pierdere ce o îndură milioanele de Români cu încetarea din viață a falnicului Dr. Aurel Mureșianu, asociându-ne la doliul general, lacrimi de durere depunem la mormântul lui.

Românii din Ilia-mureșiană și Iure Eugen, Tordășianu Demetriu, P. Datca, Ioanichiu Olariu, Dr. Chirilovicu, Dr. Erbes, Bleahu, George Oprea.

Blaș. Sincere condolențe.

Fam. Brendușian.

Budapesta. Rugăm primiți expresiunea sincerei noastre dureri pentru pierderea iubitului frate, neîntrecut l'omân, Aurel Mureșianu.

Fam. inginer Joviția Galați.

București. Cu inimile cernite Vă aducem expresiunea durerii vii ce împărțim cu întreg neamul românesc în fața pierderii marelui și mult iubitului Aurel Mureșianu. Primiți Vă rugăm simpatia noastră profundă.

Alexandru D. Lerescu și familia.

Sighișoara. Adânc mișcați de moartea neîntrecutului luptător național, Vă rugăm a exprima jalnicei familii sincerile noastre condolențe.

Fam. Dr. Cornea.

Orăștie. Adânc mișcat de moartea distinsului D-voastră director, primiți sincerele mele condolențe.

Ion Lapadatu.

Brünn. În răposatul D-voastră soț alături de familia lui jalește și neamul nostru pe eroul muncii de deșteptare, pe apărătorul său, stâlpu de pază cu caracter antic. Dumnezeu Vă mângăie familia.

Dr. Tripou, Ir. Ghebeleş.

Alba-Iulia. Sincere condolențe pentru marea pierdere.

Familia Mazuchi.

Rodna-veche. Condolențe profunde cu ocazia pierderii marelui bărbat.

Dr. Victor Colceriu și familia.

Graz. Primiți profundele mele condolențe.

Silviu Suciu.

Orăștie. Primiți sincerele condolențe.

Elisabela Dobreanu,
Maria Simion Corcin.

Bistrița. Primiți condolențele mele la pierderea stegarului.

Nicolae Frișcu, red. resp. la
»Revista Bistriței«.

Bistrița. Mult m'a intristat vestea morții neuitatului me. fost principal, d-l Dr. Aurel Mureșianu. Primiți sincerele mele condolențe. Dumnezeu Vă mângăie.

George Matheiu, propr. de tipografie.

Iași. Deplângem pierderea iubitului unchiu.

Ionascu.

Blaș. Primiți sincerele noastre condolențe.

Chivuța și Ioan Negruțiu.

Blaș. Sincere condolențe.

Fam. George Muntean.

Doliul presei românești

»Țara noastră« publică în numărul din 14/27 Iunie următorul articol prim:

Un prilej de durere și jale sinceră ne-au gătit zilele aceste. S'a stins nestorul ziaristice ardelene, neobositul director al »Gazetei« din Prahov. Frumosul moș cu ochii vioi, cu venerabila barbă albă, — s'a dus dintre noi. Fără nici o clipă de răgaz muncind înainte, covârșit de cunoscuta ingratitude a acestei meserii, ducând grija unui neam și resfășit le mizerii ale unei gazete românești din țara noastră, bătrânul Aurel Mureșianu a căzut din rândul pușinilor noștri luptători. A căzut în ziua când era chemat la procesul din Târgul Mureșului să de-seamă pentru o nouă crimă a libertății de gândire. Cum i-a fost întreprins viața, a ajuns să-i fie și moartea un simbol pentru muncitorii condeiului, cari sunt legați de soartea poporului românesc din Ungaria zilelor noastre.

De acum nu va mai fi între noi a cest moșneag idealist. S'a rupt la odihna de veci alături de naintașii săi, cari au tăiat cele dintâi brazde în ogorul spirios al literelor noastre. Și dacă judecăm ne-părtinitor, Aurel Mureșianu avea în multă înrudire sufletească cu acele figuri venerabile ale trecutului nostru, decât cu sbuciumul vremii de astăzi. Pășind în urmele tatălui său și muncind alături de Bărbănu, Aurel Mureșianu a adus cu sine în arena publicității acele însușiri, cari disting pieiada întâilor noștri oameni de

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Tipuri din Orient.

— I. Tas. —

Trecând dincolo de râul Sava și ajungând în orașul bosniac Brčka, putem zice cu tot dreptul, că suntem în Orient. Zidurile, portul, datinile — toate imprimă caracter oriental.

Turcii, cari locuiesc în acel orașel — situat în Bosnia — se deosebesc de frații lor din Turcia, dar în privința caracterului și a firei Turcul tot Turc e, fie în Bosnia, fie în Turcia. Ceeace ține pe Turci strănși legați de olaltă e religiunea, căci după cum știm, Turcii cu toții mărturisesc legea turcească sau mohamedană.

O însușire caracteristică a Turcilor e comoditatea în gradul cel mai mare. Trecând prin un oraș turcesc, țu-se dă ocaziune să vezi mai la tot pasul câte un Turc, care șezând jos și răzimat cu spațele de casă, privește nepăsător și flegmatic la cei ce umblă pe stradă sau lucră. Turcul ca muncitor încă e moale, afară de aceea în ce privește curățenia încă nu e de invidiat.

Imbrăcămintea Turcilor constă: din o jiletă scurtă cu marginile slobode, cusute pe margini cu sănure negre, apoi din o vestă galbenă, din pantaloni largi, ghețe, n cap poartă cunoscutul fes roșu, pe

lângă care e înfășurat turbanul — un fel de ștergar, — care la aristocrați e alb, iar la cei din poporul de jos e pestriț.

Turc descult nu vezi, chiar si zilerii cei mai săraci poartă pantofi de piele, pe cari, când intră în giamie (biserică) îi lapdă din picioare.

Mai de mult nu era Turc, care să umble fără arme pe stradă, azi însă Turc cu arme nu prea vezi, dar cu toate aceste arma lor tradițională, hangerul lung și ascuțit nu-l uită nici odată acasă.

Partea turcească a orașelului Brčka se cunoaște de pe ulițele murdare și strâmte și de pe casele cele mici. Se cunoaște bine și de pe bisericile cele multe, cu coperiș (cupolă) rotund și cu minaretul cel înalt și subțire. Ceva mai sus de mijlocul minaretului se află un balconaș, în care muezzinul (vestitorul) aduce la cunoștință la amiazi și seara, că a sosit timpul rugăciunilor prin cuvintele: Allah ila Allah, rasul Allah (Dumnezeu e mare, Dumnezeu e nemărginit etc).

După ce muezzinul a încetat cu strigătul, vezi pe Turci venind cete-cete la biserică la rugă. Ajunși lângă fântâna de lângă biserică, își spală mâinile și picioarele, după cari își încep rugăciunile, în timpul cărora fac niște mișcări, pe cari și cel mai mare gimnastic le-ar putea invidia.

Cele mai multe rugăciuni le îndeplinesc Turcii în postul lor numit ramazan,

care ține o zi. În decursul întregii zile cât ține postul, respectivele ajunul, Turcului nu-i este iertat să mănăce, să beie sau să fumeze. Călcarea ajunului acestuia aduce cu sine mari anateme. Măncarea și beutura o rabdă ei oarecum, dar abținerea dela fumat e o adevărată tortură pentru Turci, dat fiind că aceștia sunt fumători pasionați.

Țara, cât ce apare luceafărul, se dă semnalul prin un treasc, că ajunul s'a finit. Aceasta o așteaptă și Turcii. Câteva clipe înainte apariției luceafărului vezi pe Turci cu sugara în o mână și cu chibritul în cealaltă mână. Cât ce se aude treascu, cel dintâu lucru ce'l fac e, că își aprind sugara și la fumul acesteia tristete și indispoziția zilei se împraștie ca prin farmec.

După cina, care constă cu deosebire din carne de berbec, friptă în frigare în mijlocul pieții, Turcii se adună în cafenea și încep »ferbelul«. Să nu ugețați însă că ar fi vorba de ceva cafenea după cum sunt la noi, nu! Mai bine s'ar putea numi acelea lemnării de cât cafecele, în cari intrând, bine trebuie să te pleci, ca să nu dai cu capul de grinzii.

În cafenea mese nu sunt, asemenea nici scaune. Nici nu au trebuință Turcii de acelea, căci ei șed jos după datina lor cu picioarele încrucișate și în acest mod își beau ei cafeaua ferbinte, încât le scapără ochii.

Turcul nu merge în crăsmă și nici

beuturi spirituoase nu bea, căci aceasta o oprește Coranul. Că la ei acasă, când nu-i vede nimenea beau sau nu atari beuturi, ei vor fi știind.

Petrecerea în cafenea ține până dimineața. În zori de zi se depărtează fiecare și merge la odihnă, vesei că i-a ajutat Allah să treacă sănătos ramazanul.

Inmormântarea la Turci.

Turcul e unic în felul său nu numa până trăiește, ci și când îl duc la groapă.

Umblând pe strada unui oraș turcesc, vezi deodată un grup de bărbați viind spre tine așa zicând în fugă. Apropiindu-se mai tare, ești în curat, că pe stradă trece o înmormântare. Pe mortul, înfășurat în giolgiu alb și strâns între două scânduri, îl duc doi sau patru oameni, cari până la groapă sunt schimbați de alții de pe stradă, așa încât ajungând mortul la groapă, poți zice fără frică că exagerezi, că pe acela l'au dus cel puțin o sută.

Groapa o fac nu ca pe la noi, ci puțin cam costișe.

La capul mortului — de cumva acela e bărbat — pun un lemn, pe al cărui vârf strugăresc un turban, iar de cumva mortul e femeie, pun un lemn simplu, fără nici un ornament.

— ip. —

litere. A adus curățenie morală desăvârșită, a fost călăuzit de acel avânt îndrăzneț spre ideal, care povățuia sufletele bărbatilor noștri distinși de acum o jumătate de veac. Acest idealism senin, care l-a îndrumat spre cariera grea și fără răsplătă dreaptă a gazetărilor, pornea din concepția vremii, care vedea în ziarist pe luminătorul generos al unui popor smuls din întunec și nu pe profesionistul unui meșteșug ca altele. Această concepție curată, sprijinită de un fond moral superior, de-o inteligență vie și de-o temeinică educație germană, a povățuit pe Aurel Mureșianu în toate faptele lui, din clipa când ca tânăr doctor în drept a luat conducerea »Gazetei« și până mai deunăzi, când și-a scris ultimul articol cu o zi înaintea morții. Astfel a muncit timp de patruzeci de ani: a trecut la răvaș toate evenimentele, cari atingeau soarta neamului românesc, s'a agitat de problemele înaintării noastre culturale, a sărit în apărarea drepturilor noastre politice, jignite la tot pasul și — bun slujitor al tagmei, — s'a stăns luminând pe alții.

Istoria literaturii noastre publicistice va avea să însemneze incontestabilele merite de ziarist ale răposatului Mureșianu. Va însemna această istorie frumoasele calități de gândire, spiritul clar și judecata cumpănită a harnicului muncitor, va lămuri și laudabilele însușiri de stilist ale fostului director al »Gazetei«, care în toate împrejurările și-a știut turna într-o formă aleasă prețioasele sale îndrumări. Istoria luptelor noastre politice va aduce cuvenitul prinos de recunoștință bărbatului luptător și treaz, care aproape o jumătate de veac a stat neostenit la postul său, a scris și a cuvântat la toate prilejurile și a suferit osândă pentru pășirile lui vrednice. Va pătrunde un judecător al trecutului nostru și în intimitatea mării ascunsă a acestei vieți de gazetă și va lumina potopul de neajunsuri, va răscoli spre învățătura viitorimii tainele aceluia lanț de mizerii nesfârșite ale unui om drept și cinstit, care și-a cheltuit sufletul pentru lumina deaproapelui.

Pentru noi cei de astăzi trebuie să scoatem la iveală și să accentuăm cu toată tăria nota de intransigență a caracterului lui Mureșianu. Răposatul a fost un om dintr-o bucată, suflet care vreme de treizeci și doi de ani a stat în fruntea unui însemnat organ de publicitate, a luat parte ca factor important la toate mișcările noastre politice, fără a avea un singur moment de șovăire. Bătrânul Mureșianu, lupător neîfrânt al unui ideal, n'a fost chinuit de îndoială și n'a simțit nici când ispita, care putea veni din tabăra protivnică. De-aceia o viață întreagă a urmat aceiași linie dreaptă, terindu-se totdeauna de nedumeririle oportunității. Fire aspră, nespusă mlădieților, acest publicist a fost de-o rară consecvență. Din această consecvență fără greș, dia stăruința cu care se concentra asupra unui punct de judecată, se pot explica și unele greșeli ale acestui condei. Dar în viața lui Mureșianu nu sunt greșeli, cari i-ar putea întuneca caracterul. Fondul moral puternic, curățenia mănților și a sufletului sunt calitățile frumoase ale acestui moșcare a închis ochii. Și — gândiți-vă — cât prețiau în zilele noastre tulburi de bănueli, în atmosfera asta întunecată de păcate spovedite și nespovedite, povețele unui om curat și cinstit, care nu s'a tânguit niciodată.

Iată de ce e mare și dureroasă pierderea acestui bătrân, care în loc să se ducă la procurorul din Târgu-Mureșului, se duce dincolo de viață în tovărășia umbrelor mărețe ale trecutului nostru.

STIRILE ZILEI.

— 19 Iunie v.

Examenul public de gimnastică. Favorizat de un timp frumos s'a ținut Miercuri în 30 Iunie n. examenul public de gimnastică al elevilor școlilor noastre secundare și comerciale. Ca în toți anii, astfel și de astădată s'a prezentat un public numeros și ales, care a urmărit cu o deosebită atenție exercițiile libere și la aparate ale studenților noștri. Prima parte a examenului a constat din exerciții libere executate cu precizie de vre-o 300 elevi

ai școlilor noastre. Au urmat apoi exerciții la diversele aparate de gimnastică. În decursul exercițiilor muzica militară a executat marșuri și hore românești. Terminându-se aceste exerciții, cei mai buni gimnastici au făcut deprinderi la fus și la pallele. Cu aceasta ocaziune am putut admira dexteritatea și ținuta frumoasă a elevilor noștri chiar și la cele mai grele exerciții, precum este cumpăna, roata giganțică etc. etc. După aceasta elevii în trei grupuri au format câte trei piramide. Publicul a aplaudat cu căldură exercițiile frumoase ale elevilor.

De încheiere președintele Eforiei, d-l protopop Vasile Voinea, relevând meritele d-lui profesor de gimnastică, Petru Roșca, și laudând prestațiunile elevilor, a împărțit 5 premii între elevii cei mai distinși. Primul premiu (un ceas de argint) din fundațiunea d-lui prof. Andreiu Bărsăneanu a fost acordat studentului Stefea din cl. VII. gimn. Al doilea premiu (o călimară dăruită de d-na Elena A. Popoviciu) l'a primit studentul T. Prișcu din cl. VII. gimn. Al treilea premiu (un ceasornic de buzunar, dăruit de d-na Elena I. Săbădeanu) s'a dat elevului G. Radu. Al patrulea premiu (un călimăr) l'a primit elevul D. Bucur, iar al cincelea premiu (un ceasornic deșteptător) studentul N. Pană, din cl. VII. gimn.

Examenul s'a terminat la orele 7 seara. Nu putem decât să felicităm cu căldură și din parte-ne pe d-l profesor P. Roșca la frumosul succes al examenului de Miercuri.

Secțiunea istorică a »Asociațiunei«, a ținut ședință luni la orele 5 d. a. sub președinția d-lui Iosif St. Șuluțiu, președintele »Asociațiunei«. S'au luat următoarele hotărâri: Chestionarul referitor la adunarea datelor pentru compunerea unui dicționar toponomastic (compus de d-l T. Păcățian) se va supune aprecierii plenului secțiunilor literare ale »Asociațiunei«, convocate pe 1/14 Iulie c. la Sibiu. Broșurile domnului Romul Boilă avocat, despre dreptul electoral comunal și dreptul de alegere pentru dietă, se recomandă comitetului central al »Asociațiunei« pentru a le procura pe seama bibliotecilor populare ale »Asociațiunei«. Recensent d-l T. V. Păcățian. Se ia act că d-l T. V. Păcățian a compus o broșură despre »Stefan cel sfânt, primul rege al Ungariei«, menită a fi publicată în »Biblioteca populară« a »Asociațiunei« și că censurarea manuscrisului a fost încredințată membrului Vasile Goldiș deputat dietal. — T. R.

La fondul jubilar al »Gazetei« a contribuit »Asociațiunea pentru sprijinirea învățăcelilor și sodalilor români din Brașov în loc de cunună pe sicriul regretatului membru fondator Dr. Aurel Mureșianu suma de 20 cor.

Congresul internațional medical, care se va întruni în Budapesta, va avea loc în intervalul dela 29 August până la 14 Septembrie. Maj. Sa Monarchul a luat patronajul congresului.

Congregația comitatului Brașov. În ședința de ieri a reprezentanței comitatului Brașov fișpanul, conte Mikeș, a adus la cunoștința membrilor prezenți, că din cauza situațiunei actuale politice și-a înaintat dimisiunea. Membrii congreșiei Schnell, Dr. Vajna și Lengeru au dat expresie regretelor pentru demisionarea fișpanului, care s'a distins prin dreptate și imparțialitate, și și-au exprimat speranța, că, îndreptându-se situațiunea politică internă, fișpanul va putea să revină asupra hotărârii sale. — S'a primit apoi propunerea comisiei administrative, prin care se recomandă comitetului spre cumpărare edificiul institutului de pensuni pentru suma de 430,000 cor.

Scrisorile post-restante. Ministrul de comerț Francisc Kossuth a dat un ordin, în înțelesul căruia persoane sub 16 ani nu pot lua în primire scrisori, cari li-s'au adresat post-restante. O excepție se face numai în cazul, dacă respectivii tineri sau fete vor fi însoțiți de părinți.

Confiscarea »Adevărului«. Din București se anunță, că numărul de ieri al ziarului »Adevărul« a fost confiscat din cauza unui articol, în care a fost atacată persoana Maj. Sale.

Sărbătorirea lui Eminescu în Arad. Cu ocazia aniversării de 20 ani dela moartea marelui poet Eminescu, a avut loc și în Arad o sărbătorire în amintirea marelui poet. Numărul de Marți al »Tribunei« din Arad a fost în întregime închinat poetului. Marți seara în prezența unui număr public s'au ținut 3 conferențe. D-l Ghiță Popp, redactor la »Tribuna« a vorbit despre Eminescu ca poet și cugetător al naționalismului. D-l Victor Stanciu a vorbit despre viața poetului, iar d-l Constantin Bucsan despre dragostea lui Eminescu și Veronica Micle. D-na Marilina Bocu a citit »Luceafărul« și d-soara Lucreția Ionescu »Doina« unele din cele mai frumoase poezii ale lui Eminescu. Corul seminaristilor a executat »La mijloc de codru des«, »De-ași avea« și »Somnoroase pășărele«, iar ca încheiere d-l Adrian Popescu a executat la vioară »Mai am un singur dor«.

Ziar nou în America. Cu ziua de 15 Iulie va apare în Cleveland O. un ziar independent sub direcția d-lor G. Barbu și Vasile E. Moldovan, la care vor colabora dela noi Dr. Vasile Lucaciu, Dr. V. Moldovan, A. Ardeleanu, C. R. Pascu și Dr. Voicu Nițescu. Ziarul se va numi »Lumea Nouă« și e sprijinit de un frumos capital.

Societățile »Școala română«, »Ciprian Porumbescu« și »Clubul român din Suceava« au aranjat ieri în 1 Iulie 1909 st. n. din incidentul aniversării a douăzeciua a morții marelui poet Eminescu o serbare comemorativă cu următorul program: La 11 ore a. m. Parastas celebrat de I. P. C. Sa archimandritul-mitrofor Gh. Balmoș în biserica Mirăuților. La 6 ore seara în grădina »Școlii române«. 1. Rugăciune cor mixt; 2. Cuvânt comemorativ, rostit de d-l Dr. Eusebiu Popovici; 3. Codrule, Codrulele cor bărb. 4. La mijloc de codru des cor bărb. 5. Declamări din Eminescu de d-l O. cav. de Sorocean; 6. Ultima dorință solo, de d-l L. Tomoiagă; 7. Chemarea pădurii, solo de d-l L. Tomoiagă; 8. Doina, cor mixt, sopran-solo de d-na Popovici; 9. »La arme« cor mixt.

Atentat anarchist în contra unui general. Ziarul »Morgenpost« află că un membru al partidului revoluționar a atacat cu revolverul ziua și pe strada cea mai populată a Varșoviei pe generalul odios Sitin, care tocmai se întorcea dela o excursiune. Generalul e rănit, o fată a lui de 19 ani a fost omorâtă lângă el.

Nouii linii de drum de fier în Austria. Din Viena se anunță, că guvernul a depus în parlament un proiect de lege relativ la construirea a 33 linii noi de cale ferată secundară. Lungimea totală a acestor linii va fi de 720 km.

Planurile de căsătorie ale regelui Portugaliei. Din nou se anunță oficial, că regele Portugaliei va sosi vara aceasta la Ischl, pentru a se prezenta Maj. Sale Monarchului. Se zice că vizita aceasta a tânărului rege stă în legătură cu căsătoria sa cu archiducesa Elisabeta, fiica arhiducelui Salvator.

Ascensiunile fraților Wright. Din New York se anunță, că frații Wright au început alaltăeri încercările ce le-au fost impuse de guvernul american în vederea cumpărării aeroplanului lor. Condițiunile puse de guvern sunt următoarele: 350 de funți (circa 200 kgr.) balast de persoane, transportul materialului necesar pentru a parcurge o distanță de 525 mile. O viteză de 40 mile pe oră. Frații Wright au încercat de trei ori să se ridice în aer cu aeroplanul astfel încărcat, însă din cauza unui defect al motorului, ascensiunea n'a reușit. Orville Wright a izbutit pe înserate să facă o ascensiune, care însă n'a durat decât 50 de minute, de oarece în acest timp se făcuse întunec.

Diverse.

Unța de radu face 2.850.000 de lei. Prețul s'a hotărât cu prilejul comenzi de 7 gr. 1/2 (ceva peste 1/4 de unță) de radu ce-au făcut viscontele Iveagh și sir Ernest Cassel la »Britisch Metalliferous Mines Stg« dela Granipoud Roch, în Cornwall. Până acum i-s'a comandat dintr'odată cel mult un gram. Preparația se va face supt pri-

vegherea profesorului german Giesel, specialistul cel mai de frunte în chestiune. Cătimea aceasta o dăruesc institutului englez de leucit cancerul prin radu.

ULTIME ȘTIRI.

Budapesta, 2 Iulie. Președintele camerei Iusth a vizitat ieri pe ministrul Kossuth, apoi s'a prezentat în clubul independist. Membrii prezenți în localitățile clubului spun, că Iusth a conferit cu Kossuth în cel mai amicabil mod asupra situațiunei.

Budapesta, 2 Iulie. În ședința dietei se va ținea luni, sunt la ordine zilei următoarele: comunicări prezidiale, prezentarea actelor adresate biroului dietei și violarea imunității deputatului croat Matei Novosel.

Viena, 2 Iulie. După audiența la Maj. Sa, care a durat aproape două ore, Lukacs a avut o conferință mai lungă cu ministrul bar. Aehrenthal.

Viena, 2 Iulie. Intr'un interviu acordat corespondentului ziarului »Pester Loyd« Dr. de Lukacs a declarat următoarele: »Situațiunea e neschimbată. Nu e nici mai bună, nici mai rea. Prin hotărârea partidului independist raporturile în acest partid nu s'au ameliorat nici divergențele nu s'au delăturat. Ce se va întâmpla acum, nu pot să spun. Totul depinde dela hotărârea Maj. Sale.

Seghedin, 2 Iulie. Eri a intrat în închisoarea de stat de aici proprietarul și directorul ziarului »Foaia Poporului«, d-l Silvestru Moldovan.

Constantinopol, 2 Iulie. Poarta în urma știrilor, că Grecia se înarmează, a dat ordin reprezentanților săi să aducă la cunoștința Paterilor, că dacă Grecia va continua cu înarmările, Poarta va declara război Greciei.

Madrid, 2 Iulie. La Nylyra s'a săvârșit un teribil atentat anarchist. Un mare proprietar din Muriador avea în castelul său mai mulți oaspeți și pe când sta cu ei la masă se aruncă o bombă pe fereastră, care explodează în sală. Proprietarul, soția și fca sa și trei oaspeți au fost uciși pe loc. Alți 4 oaspeți sunt grav răniți.

Messina, 2 Iulie. Populațiunea din ținutul Messinei se află într'o continuă agitațiune. Eri dimineața s'au repetit cutremure de pământ. Număroase ziduri s'au prăbușit. Populațiunea s'a refugiat pe câmp.

Newyork, 2 Incercările de sburat cu aeroplanele fraților Wright n'au avut succes. Mașina de sburat a căzut după 30 secunde la pământ și s'a stricat. Wright a suferit câteva leșiuni mai ușoare.

Petersburg, 2 Iulie. Eri au fost constatate 90 de cazuri noi de holeră și 28 decese. Sunt acum în capitală 674 bolnavi de holeră.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor respons.: Victor Branisce.

Wällischhof,

sanatoriu ranjat — după sistemul Dr Lahmann — cu toate întocmirile modene ale terapiei fizicale și dietetice; 1/2 oră depărtare dela Viena în regiune romantică și sănătoasă. Posta și telegraf: Maria Enzensdorf bei Wien.

Cu deslușiri și prospecte stă la dispoziție direcțiunea și medicul șef al stabilimentului:

Dr. Marius Sturza

Aducem la cunoștința On. public, că prețul apelor minerale și igienice din depositul nostru din strada Aței Nr. 6 pe lângă schimbul imediat al sticlelor este următorul:

Gloria	1 litru 12 fl.	1/2 litru	11.
Boipatak	" 12 "	" "	" "
Matild	" 16 "	" "	14 "
Borhagy	" 16 "	" "	14 "
Baross	" 16 "	" "	14 "
Előpatak	" 16 "	" "	14 "

Felsőkö	" 16 "	" "	14 "
Felsőrákos Mária	" 16 "	" "	14 "
Kászou Salutaris	1 litru 16 fl.	1/2 litru	14 fl.
Horgász	" 16 "	" "	14 "
Repati	" 16 "	" "	14 "

Borszék	" 28 "	" "	22 "
Sztójka	" 28 "	" "	22 "
Boholt	" 26 "	" "	22 "
Hargitta	" 26 "	" "	22 "
Székely-Selters	" 26 "	" "	22 "

La cumpărare de 25 sticle livăram Borvizuri acasă. — Apelăm la sprijinul On. public Societatea pe acții a exploatării și exportului apelor minerale. (479,74—150)

Banca Națională a României.
Situazione sumară.

1908		1909	
14 Iunie		6 Iunie	13 Iunie
A c t i v :			
127.389,698	90039698 Reser. metal. aur 87295990	121.581,663	121.483,490
	37350000 " Trate aur 34187500		
1.719,364	Argint și diverse monede	1.484,034	1.435,466
57.185,725	Portofoliu Român și străin.	58.770,681	56.417,533
7.896,700	*Impr. contra efec. publice 12016250	28.896,759	29.309,818
17.713,396	" " " in cont-corent 17293568		
11.999,699	Fonduri publice	11.999,825	11.999,825
15.550,233	Efectele fondului de rezervă	15.190,531	15.190,531
3.230,621	Efect. fond. de amort. imob. și mater.	3.161,621	3.161,621
5.952,969	Imobile	5.973,835	5.973,935
698,351	Mobilier și Mașini de Imprimerie	704,933	704,933
856,817	Cheltuieli de Administrațiune	809,245	816,120
105.404,454	Depozite libere	106.901,990	107.532,090
13.138,676	Conturi curente	11.482,511	9.878,421
26.479,406	Conturi de valori	28.213,492	29.369,450
395.216,109		395.171,120	393.273,233
P a s i v :			
12.000,000	Capital	12.000,000	12.000,000
24.850,121	Fond de rezervă	26.650,782	26.650,782
3.664,810	Fondul amortis. imob. și material	3.923,808	3.923,808
247.624,570	Bilete de Bancă in circulațiune	243.896,020	241.290,040
1.672,154	Dobânzi și beneficii diverse	1.798,520	1.876,513
105.404,454	Depozite de retras	106.901,990	107.532,090
395.216,109	Scomptul 5% * Dobânda 5 1/2%	395.171,120	393.273,233

WILHELM SCHMIDTS,
Franzelărie fină și de lux.
Brutărie, Vânzare de făină.
Brașov, Str. Aței 3, Str. Hirscher 2.
In fie-care zi se capătă de la noi **franzelăsele proape, și pâine de casă.**
Pâine neagră Graham proaspătă.
Căzonaci și Pizmeți proaspeți in fie-care zi.
La toate expozițiile unda su luat parte, produsele mele au fost premiate cu cel dintâiu preț. La expoziția din București din anul 1906 premiat cu medalia de argint.

Mașine de cusut
și părțile lor constitutive,
fabricat indigen și din streinătate
se capătă lucrare foarte bine și solid
cu prețuri foarte ieftine la
Michael Mooser,
39. Brașov, Strada Porții 39.

K 30.000 garanție pentru curățenie.

Săpunul Cerb a lui Schicht
este cel mai bun pentru rufărie!

Săpunul Schicht marca Cerb se folosește la tot-felul de spălat, pentru calitățile eseculente de curățire: pentru trebuința personală pentru albituri fine și groase albe, colorate, mobile, covoare, animale domestice etc. etc. Este lucrat din cele mai alese materii brute.

Publicațiune.
Pentru „Prăvălia Românească” din Vatra-Dornei se caută un **comp-tabil** totodată și **conducător**. Se reflectează la o persoană cu însușiri de calitate primă. Terminul pentru oferte până **15 Iulie st n. a. c.**
(639,1-8.)

Cursul la bursa din Viena.
Din 1 Iunie n. 1909

Renta ung. de aur 4%	113 55
Renta de aur de 4%	83 —
Impr. câil. ter. ung. in aur 3 1/2%	82 55
Impr. câil. fer. ung. in argint 4%	13 05
Bonuri rurale croate-slavone	94 35
Impr. ung. cu premii	200 —
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	143 25
Renta de hârtie austr. 4 1/10	96 15
Renta de argint austr. 4 1/10	96 05
Renta de aur austr. 4%	1 740
Renta de corone austr. 4%	96 15
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	85.50
Losuri din 1860	160 25
Aoții de-ale Băncii ung. de credit	1773 —
Aoții de-ale Băncii austr. de credit	792 —
Aoții de-ale Băncii austro-ung.	637.25
Napoleondori.	19.02
Mărci imperiale germane	117.42 1/2
London vista	240 07 1/2
Paris vista.	95.27 1/2
Napoli italiene.	95 10

Prețurile cerealelor din piața Brașov
Din 2 Iulie 1909

Măsură sau creutate:	Calitatea.	Valuta in	
		Kor.	fl.
1 H. L.	Grâul cel mai frumos.	26	—
"	Grâu mijlociu	25	—
"	Grâu mai slab	24	—
"	Grâu amestecat	18	—
"	Săcară frumoasă.	14	—
"	Săcară mijlocie.	13	—
"	Orz frumos	10	—
"	Orz mijlociu.	9	—
"	Ovės frumos.	8	—
"	Ovės mijlociu	7	—
"	Cucuruz	12	—
"	Mălaiu (meiu)	11	—
"	Mazăre.	20	—
"	Lințe	28	—
"	Fasole	12	—
"	Sămēntă de in	20	—
"	Sămēntă de căneapă	18	—
"	Cartofi.	3	—
"	Măzarișche.	—	—
1 kila	Carne de vită	1	16
"	Carne de porc	1	40
"	Carne de oerbec.	—	96
100 kil	Șeu de vită prospēt	40	—
"	Șeu de vită topit	62	—

Cursul pieței Brașov
Din 2 Iulie n. 1909

Banote rom. Camp. 18.94	Vând.	90
Argint român	18 80	18 96
Leu turcesc	21 41	21 50
Șerș. fonic. Albine 3%	100 —	101 —
Șerș. Rusesc	2 51	2 53
Napoleondori.	19. —	19 12
Galbeni	11.20	11 40
Mărci germane	11.17	117.40

ANUNCIURI
(insertiuni și recl.)
sunt a se adresa subscrisiei
administratiunii. In cazul pu-
blicării unui anouciu mai mult
se odată se face scădemēt
care orasec cu cât publicarea
se face mai de multe-ori.
Administr. „Gazetei Trans.”

SĂNĂTATEA
este cea mai scumpă binefacere pentru
Dame, se poate conserva și cultiva folosind
CORSET GRADEFONT
care est. comod și modern.
se capătă după măsură sau gata numai in
MAG ZINUL
Mme B. GOLDSTEIN,
Confecționare de co-sete specialitate
BRAȘOV, Strada Vămei Nr. 21

Abonamente la
„Gazeta Transilvaniei”
se pot face ori și când pe timp mai
îndelungat sau lunare.

TIPOGRAFIA
A. Mureșianu
Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provēdūt cu cele mai
bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot
felul de caractere de litere din cele mai moderne
este pus in pozițiune de a putē esecuta **ori-ce**
comande cu promptitudine și acuratețā, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE IN SUR ARGINT ȘI COLORI	REGISTRE și IMPRIMATE pentru toate speciile de serviciuri.
CĂRȚI DE ȘCIINȚĂ, LITERATURĂ ȘI DIDACTICE	BILANȚURI. Compturi, Adrese, Circulari, Scrisori. Couverte, in tola mărimca.
STATUTE.	TARIFE COMERCIALE, INDUSTRIALE, de HOTELURI și RESTAURANTE.
FOI PERIODICE.	PREȚURI-CURENTE și DIVERSE
BILETE DE VISITĂ DIVERSE FORMATE.	BILETE DE INMORMENTARI.
PROGRAME ELEGANTE.	
BILETE DE LOGODNĂ și DE NUNȚĂ DUPĂ DORINȚĂ ȘI IN COLORI.	
AVIZURI.	

Comandele eventuale se primesc in biuroul
tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, in eta-
giul, înderept in curte. — Prețurile moderate. —
Comandele din afară rugăm a le adresa la
Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.

In fie-care zi se află: Krenwurstel proaspeți. — Șuncă excelentă. — Cestite de porc, fierte și
nefierte — Cele mai fine cărnuri afumate,
la
KAMNER & JIRKOFKY,
fabricanți de cărnățarie, Brașov, Têrgul Inului No. 2.
Spedițiuni cu poșta in fie-care zi.